

Beslutad av: AC-nätverket vuxen och försörjningsstöd	Gäller för: Socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: 2023-04-22
Dokumentsort: Stödjande dokument	Giltighetstid: Tillsvidare	Senast reviderad: 2025-03-03	Dokumentansvarig: Processledare Enheten för kvalitet

Anmälan om oro utifrån skadligt bruk/ beroende

När anmälan inkommer

(I lagrådsremissen för den nya socialtjänstlagen föreslår regeringen att begreppen *skadligt bruk* och *beroende* ska ersätta *missbruk*, men i LVM är inte texten ändrad varpå *missbruk* används där det finns koppling till LVM)

Vuxenheterna i Göteborgs stad hanterar anmälningar som avser oro för skadligt bruk och beroende både i pågående ärenden och avseende okända personer som är folkbokförda i stadsområdet.

Enligt 6 § LVM ska myndigheter som i sin verksamhet regelbundet kommer i kontakt med missbrukare genast anmäla till socialnämnden om de får kännedom om att någon kan antas vara i behov av tvångsvård. Detta ska dock inte gälla myndigheter inom hälso- och sjukvården utöver att läkare genast ska anmäla till socialnämnden, om han eller hon i sin verksamhet kommer i kontakt med någon som kan antas vara i behov av omedelbart omhändertagande enligt 13 § LVM eller vård enligt denna lag och läkaren bedömer att denne inte kan beredas tillfredsställande vård eller behandling genom läkarens egen försorg eller i övrigt inom hälso- och sjukvården. Lag (2005:467).

En anmälan kan också inkomma från andra personer eller verksamheter och inte sällan per telefon. Då kan det vara bra att ställa frågor för att få så tydlig bild som möjligt av situationen.

- Vem är det som ringer? Om personen vill vara anonym behöver socialsekreteraren informera om att personen inte ska uppge sitt namn.
- Vem gäller anmälan? Efterfråga personnummer, adress, kontaktuppgifter till den anmälan avser, men även till anmälaren om denne inte önskar vara anonym.
- Vad är det som föranleder anmälan just idag? Är det något särskilt som har hänt?

- Vilket eller vilka preparat använder personen som anmälan avser? Intagningsätt? Har användandet eskalerat?
- Hur märker anmälaren att personen är påverkad? Vilka effekter har drogen/alkoholen på personen?
- När träffade anmälaren personen senast och hur var tillståndet då?
- Vet personen om att anmälan görs?
- Finns det något ytterligare socialtjänsten behöver veta om personen som anmälan avser?

Anmälan ska aktualiseras i Treserva samma dag som den inkommer. En första bedömning av hur brådskande informationen är och hur uppgifterna ska tas omhand behöver dokumenteras i aktualiseringen. Bedömning avseende omedelbart omhändertagande enligt 13 § LVM eller 6 § LVU (om anmälan avser en ung person 18-20 år) ska framgå tydligt.

Omedelbar skyddsbedömning 18-20 år

Gällande unga vuxna 18-20 år ska även en omedelbar skyddsbedömning göras samma dag som anmälan inkommer, eller senast nästa dag om anmälan inkommer sent på dagen. Det behöver framgå av skyddsbedömningen vilken bedömning som gjorts avseende den unges behov av omedelbart skydd, vilka faktiska omständigheter och händelser som ligger till grund för nämndens bedömning, när bedömningen gjorts och av vem.

[Utreda barn och unga - handbok för socialtjänsten](#), s 102-103.

Förhandsbedömning

Om nämnden genom anmälan eller på annat sätt får kännedom om att någon har ett skadligt bruk/ beroende måste nämnden på olika sätt försöka få kontakt med den person anmälan gäller. Det kan röra sig om allt från att skriva brev och ringa till att söka upp personen där det kan antas att hen befinner sig. Utformningen av kontaktförsöken får bero på omständigheterna i den enskilda situationen. Oavsett vilken kontaktväg som övervägs måste genomförandet ske med stor hänsyn till den enskildes rätt till självbestämmande och integritet.

En anmälan som inkommer till förvaltningen ska alltid förhandsbedömas. Det finns inga exakta bestämmelser för hur lång tid en förhandsbedömning avseende en vuxen person får pågå, men den ska ske skyndsamt. Förhandsbedömningar som berör barn och unga har en tidsgräns på 14 dagar, och detta är även en riktlinje för förhandsbedömning kring vuxna. En förhandsbedömning är inte en mindre utredning utan en bedömning av om nämnden ska inleda en utredning eller inte. Bedömningen innebär att nämnden bildar sig en uppfattning om den enskildes situation och inställning till att ta emot hjälp. Vid bedömningen får nämnden också beakta tidigare kännedom om den enskilde, t.ex. uppgifter som finns i personakt eller tidigare inkomna anmälningar hos nämnden. Under förhandsbedömningen får nämnden endast ta kontakt med den person som anmälan avser eftersom det anses som en utredningsåtgärd att hämta in uppgifter från andra
([Handläggning och dokumentation – handbok för socialtjänsten \(socialstyrelsen.se\)](#))

s.305). Utredning kan endast inledas mot den enskildes vilja när det gäller yttrande till annan myndighet eller när det kan bli fråga om tvångsvård.

Vid inkommen anmälan enligt 6 § LVM ska utredning enligt 7 § LVM inledas om personen nekar till behov av bistånd, och om det är oklart huruvida skäl för LVM föreligger eller inte. Det är däremot inte självklart att utredning enligt 7 § LVM skall inledas när en anmälan enligt 6 § LVM inkommer. Nämndens prövning skall inriktas på om det kan finnas skäl för tvångsvård eller inte.

Avsluta förhandsbedömning

Önskar den enskilde vid kontakt ansöka om bistånd så registreras ”Egen ansökan” i aktualiseringen så inkommen anmälan kopplas till ansökan när utredning enligt SoL inleds. Viktigt att anmälan som föranlett ansökan ändå slutbedöms tillsammans med aktuell delegat. Att inleda utredning enligt SoL efter inkommen anmälan är delegerat till 1:e socialsekreterare.

Om den enskilde inte önskar stöd från socialtjänsten eller uteblir från besök ska en bedömning göras av aktuell delegat avseende om anmälan ska avslutas eller utredning enligt 7 § LVM ska inledas. Vid avslut ska det framgå att den enskilde har fått kontaktuppgifter och information om vart personen kan vända sig vid behov av stöd.

Aktualiseringen avslutas efter två veckor, om den enskilde inte är avhörd och inga nya anmälningar inkommit. Om ytterligare anmälningar inkommer så kopplas nya aktualiseringar till den pågående för sammanhållen bedömning. Varje inkommen anmälan ska förhandsbedömas tillsammans med aktuell delegat.

En aktualisering som avslutas i Treserva utan att inleda utredning tillförs automatiskt digital kronpärm. Om anmälan inkommit digitalt räcker det att den finns inscannad i aktualiseringen och sparas digitalt. Handlingar som inkommit analogt måste dock sparas i analogt i fysisk kronpärm som gallras enligt Göteborgs stads dokumenthanteringsplan för respektive nämnd. På pärmen ska nämnd, verksamhetsområde, handlingstyp, pärmens gallringsfrist samt datum framgå. Får ej sorteras på personnummer. Lokala bestämmelser kan förekomma då beslut att ej inleda utredning efter anmälan är delegerat till 1:e socialsekreterare. Många enheter skriver ut hela aktualiseringen och sparar den i fysisk kronpärm tillsammans med inkommen LOB efter underskrift av rätt delegat.